

YAŞ TASHİHİ DÂVASI — MÜNHASIRAN ŞAHSA BAĞLI HAKLAR

Dr. Aytekin M. ATAAY

Yaş tashihi dâvası münhasıran şahsa bağlı bir hak olmadığından, mümeyyiz küçüğün yaşının tashihi hususundaki dâvayı ancak kanunî mümessili ikame edebilir.

Dâva : Dâvacı 5/8/1933 doğumlu olduğu halde her nasılsa nüfus kütüğüne 5/8/1936 doğumlu olarak yazılmış olduğundan doğum tarihinin düzeltilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Hüküm : Tafsilâtı zabıtname ve ilâmında yazılı olduğu üzere, dâvacının ağustos 1933 doğumlu olduğu şahadet ve görünüş haliyle tahakkuk etmiş olduğundan doğum kaydının ağustos 1933 olarak düzeltilmesine dair verilen hüküm Temyiz 3. Hukuk Dairesince; yaşının tashihi istenilen küçüğün kayden reşit olmadığı anlaşıldığından bu dâvada usulen kanunî mümessili marifetile temsil ettirilmesi iktiza ederken bu cihet düşünülmeden yalnız küçüğün huzuru ile dâvanın rüyeti yolsuz olduğu beyanile bozularak mahalline iade kılınmakla yeniden yapılan muhakeme sonunda bazı sebep ve mütalâalarla evvelki hükümde ısrara karar verilmiştir.

Temyiz eden : Bilecik C. Müddeiumumiliği.

Temyiz kararı : Hukuk Heyeti Umumiyesince bittetik; ısrarı mutazammın olan son hükmün müddetinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra icabı görüşülüp düşünüldü:

Mümeyyiz küçüklerin münhasıran şahsa bağlı haklarını kullanmakta kanunî mümessillerinin rızasını istihsale mecbur olmadıkları Medenî Kanununun 16. maddesi hükmü icabından ise de, münhasıran şahsa bağlı hakların nelerden ibaret olduğu kanunlarımızda tâyin ve tasrih edilmemekle beraber, münhasıran şahsa bağlı hakkın mümeyyiz vasfını, başkası tarafından istimal edilmemesi keyfiyeti teşkil eylediği halde; yaş tashihi dâvasının kanunî mümessillerle C. Müddeiumumileri tarafından dahi ikame edilebilmesi yaş düzeltme hakkında münhasıran şahsa bağlı haklardan madut olmayacağını göstermekte bulunmuş ve bunun haricinde reşit olmıyan bir kimsenin bütün tasarruflarında mümessilleri vasıtasile temsil edilmesi gerekmiş olmasına göre özel daire ilâmında belirtilen bozma sebepleri varid ve bu ilâm hükmüne uyulmak lâzım iken aksine yazılı düşüncelerle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hükmün dahi Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 429. maddesine tevfiikan bozulmasına ekseriyetle karar verildi (Yt. HGK., ta. 13/1/1954, sa. 3-1/1) (Son İçtihatlar, sa. 82, s. 2199-2200).

I. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun yukarıki kararında münhasıran şahsa bağlı haklara temas olunmakta, bu hakların ayırıcı vasıflarını başkaları tarafından kullanılamamaları keyfiyetinin teşkil etti-

ği söylenmekte; bu itibarla da, kanunî mümessillerle savcı tarafından açılabilen yaş tashihi dâvalarının münhasıran şahsa bağlı bir hak teşkil etmedikleri ve küçüklerin yaşlarının tashihi hususunda ancak kanunî mümessilleri tarafından dâva ikame olunabileceği neticesine varılmaktadır. Aşağıdaki kısımlarda münhasıran şahsa bağlı hakların tarifini tesbit ettikten sonra, yaş tashihi dâvasının münhasıran şahsa bağlı bir hak teşkil edip etmediği hususu üzerinde duracak ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun vardığı neticenin isabet derecesini belirteceğiz.

II. Mevzuatta münhasıran şahsa bağlı haklar¹ tarif edilmediği gibi², bunların nelerden ibaret oldukları³ da gösterilmemiş, ancak

1) MK.'un 16. maddesinin II. fıkrasında bu haklar «münhasıran şahsa merbut haklar» olarak isimlendirilmişlerdir. Yt. da bu hakları belirtmek için aynı tâbiri kullanmaktadır (ezcümle bak: Yt. 2. H.D., ta. 3/3/1947, sa. 5923/1219 — Kömürçüoğlu - Ergüney, Şahıs, Aile ve Miras Hukuku, Ankara 1951, s. 252 —; Yt. 2. H.D., ta. 27/2/1950, sa. 1480/1030 — Kömürçüoğlu - Ergüney, a.g.e., s. 251-252—; Yt. İ.B.K., ta. 7/12/1955, sa. 11/24 — Resmî Gazete 1956 sa. 9229 —). Prof. Dr. F. H. Saymen, münhasıran şahsa bağlı haklara sadece «şahsa bağlı haklar» demektedir (a.g. müellif, Türk Medenî Hukuku, I Umumî Prensipler — İstanbul 1948 —, s. 210; ve a.g.e., II Şahsın Hukuku — İstanbul 1948 —, s. 105; İçt. tahl. — İBD. 1952, sa. 2 —, s. 90). İsviçre'de Fransızca eserlerde — İMK.'nin Fransızca metninde de mevcut olan — «droits strictement personnels» (bak: İMK. mad. 19/II) tâbiri kullanılmakta ve bazan «droits éminement personnels» tâbirine de yer verilmektedir. Bunların her ikisi de, TMK.'nin 16. maddesinin II. fıkrasında kullanılmış olan tâbire uymaktadır. Almanca eserlerde ise, umumiyetle İMK.'nin Almanca metninin «şahsiyet olmak itibarile..... teveccüh eden haklar» tarzındaki ifadesine rağmen — Alman hukuk doktrininden mülhem olan — ve «şahsa bağlı haklar» mânasına gelen «höchstpersönliche Rechte» tâbiri kullanılmaktadır. Federal Mahkeme tarafından da benimsenmiş olan bu tâbir kanaatimizce karışıklığa yol açabilecek mahiyettedir. Zira, münhasıran şahsa bağlı hakların aksine olarak malî bir değer arzettikleri halde, sırf devredilememeleri ve miras yoluyla intikal etmemeleri sebebiyle «şahsa bağlı haklar» olarak isimlendirilen başka grup haklar (bak: Dr. A. Egger — t. terc. V. Çernis —, İsviçre Medenî Kanunu Şerhi, I Giriş ve Kişinin Hukuku — Ankara 1947 —, s. 201) da mevcuttur.

2) Doktrinde mevcut tarifler hususunda ezcümle bak: Dr. H. V. Velidedeoğlu, Türk Medenî Hukuku, I cüz 1 Umumî Esaslar, 5. bası — İstanbul 1956 —, s. 249; Dr. E. Hafter, Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch Personenrecht, 2. bası — Bern 1919 —, s. 126; J. Lador, Des Droits strictement personnels — Besançon 1933, thèse —, s. 41.

3) Münhasıran şahsa bağlı hakların nelerden ibaret oldukları hususunda ezcümle bak: Velidedeoğlu, a.g.e., s. 249, 250; Egger, a.g.e., s. 201 ve müt.; A. von Tuhr (t. terc. C. Edege), Borçlar Hukuku I — İstanbul 1952 —, s. 218; Hafter, a.g.e., s. 126; Lador, a.g.e., s. 47 ve müt.; R. Cosman, La capacité civile en droit Suisse — Genève 1941, thèse —, s. 105 ve müt.;

MK.'un 16. maddesinin II. fıkrasında, temyiz kudretini haiz bulunan küçüklerle mahcurların bu haklarını kullanırlarken kanunî mümessillerinin rızasını almağa muhtaç bulunmadıkları belirtilmekle iktifa olunmuştur. Mehaz kanunun almanca metninden, bunların «şahsiyet olmak itibarile teveccüh eden haklar» oldukları neticesini çıkarmak mümkündür. Zürich Mahkemesi de bir kararında, münhasıran şahsa bağlı hakların «insana şahsiyeti icabı olarak tanınan haklar» olduklarını belirtmiştir.⁴ İsviçre Medenî Kanununun esbabı mucibe lâyihasında, bu haklar «şahsiyetin korunmasına veya malî bir mahiyet taşımayan hakların dermeyanına yarayan şahsa bağlı haklar»⁵ olarak tarif edilmiştir. Doktrinde umumiyetle bu hakların —kullanılmalarıyla bazı malî neticeler doğsa da— bizatihî malî bir değer arzetmedikleri⁶, şahsiyetin himayesine yaradıkları⁷ ve esas itibarile kanunî mümessil marifetile kullanılmadıkları⁸ belirtilmektedir. Netekim Zürich Mahkemesinin yukarıda⁹ temas ettiğimiz kararında: «Münhasıran şahsa bağlı haklar insana şahsiyeti icabı tanınan; yani kişinin tamamen ve münhasıran kendisinden sadır oldukları için, kullanılmaları da onun kararına bağlı bulunması gereken haklar olup, bunların bir temsilci vasıtasile kullanılması kişiliğin mahiyetile telif kabul etmez» denilmektedir. Bununla beraber, münhasıran şahsa bağlı haklardaki temsil düşmanlığını esas itibarile kanunî temsilin hudutları dışında mütalâa etmemek iktiza eder. Rızaî temsil salâhiyetini haiz bulunan mümessilin muvafakat beyanı asıl hak sahibinin rızasına ve verdiği salâhiyete dayandığından, münhasıran şahsa bağlı hak telâkisi bu şekildeki temsile engel sayılamaz. Zira rızaî temsilde, hakikatte hakkı kullanan mevkiinde bulunan asıl hak sahibidir, o istemezse mümessil muvafakat beyanında bulunamaz. Fakat, münhasıran şahsa bağlı hakların mahiyeti umumî surette verilen temsil salâhiyetine dayanılarak kullanmaya elverişli bulunmadığı gibi¹⁰, istisnaen

Dr. P. Tuor (fr. terc. H. Deschenaux), Le Code civil Suisse, 2. bası (Zürich 1950), s. 63, 64; JdT. 1916 I, s. 203.

4) Dr. H. V. Velidedeoğlu, Türk Medenî Hukuku, I cüz 2 Şahsın Hukuku, 5. bası — İstanbul 1956 —, s. 60 not 49.

5) Erläuterungen, erstes Heft — Bern 1901 —, s. 64.

6) Saymen, a.g.e. (Umumî Prensipler), s. 211 ve a.g. İct. tahl., s. 90; Lador, a.g.e., s. 35, 37; Hafter, a.g.e., s. 126.

7) Hafter, a.g.e., s. 126; Lador, a.g.e., s. 35, 37.

8) Velidedeoğlu, yukarıda not 2'de a.g.e., s. 249; Saymen, a.g.e. (Şahsın Hukuku), s. 105; Cosman, a.g.e., s. 104.

9) Bak: yukarıda not 4.

10) Bak: Dr. A. Atay, Medenî Hukukda Evlâdedinme, g. münt. tez, s. 142 not 140. Ayrıca bak: Yt. 2. H.D. 30/12/1952 (Tatbikatta Yargıtay Kararları 1953, sa. 47, s. 1186 ve müt.).

bu haklardan bazılarında —hususî surette verilmiş olsa da— rızaî temsil caiz sayılmamaktadır.¹¹

Şunu bilhassa işaret etmek iktiza eder ki, münhasıran şahsa bağlı hakların mahiyetlerinden çıkan ve esas itibarile kanunî temsil sahasına münhasır bulunan temsil düşmanlığı mutlak değildir¹². Bu bakımdan MK.'un 16. maddesinin II. fıkrasında mümeyyiz küçük ve mahcurların münhasıran şahsa bağlı haklarını kullanmakta kanunî mümessillerinin rızasına muhtaç bulunmadıkları hususunun belirtilmekle iktifa edilmiş ve bu haklarda mutlak olarak kanunî temsilin caiz bulunmadığını gösteren bir ibarenin kullanılmamış olması dikkate şayandır¹³. Münhasıran şahsa bağlı haklarda kanunî temsil mutlak olarak kabul edilmediği takdirde büyük âdaletsizliklerin ortaya çıkması muhakkaktır. Meselâ, evli olan bir gayri mümeyyizin kanunî mümessili, onun eşinin zina etmesine rağmen boşanma dâvası açamayacaktır. Temyiz kudretini haiz bulunmaması sebebiyle bu dâvayı eşinin zinada bulunan şahsın da açmasına imkân yoktur. Bu durum âdalet hislerini tatmin etmemektedir. Kaldı ki, temyiz kudretini haiz bulunmayan şahıslara —ne bizzat ve ne de kanunî mümessil vasıtasile— boşanma dâvasını açabilmek hakkının tanınmaması halinde onlar için bu hakkın varlığının bir mânası kalmaz ve bunun neticesi olarak da bunlar «medenî hak» mefhumuna dahil bulunan boşanma hakkından istifade edemezler ki, bu durum MK.'un 8. maddesinin medenî haklardan istifade ehliyeti hususunda vazettiği umumîlik ve müsavat esaslarına da açık bir şekilde aykırı düşer. Netekim Bern İstinaf Mahkemesi bir kararında¹⁴ bu mucip sebeblere dayanarak, münhasıran şahsa bağlı bir hak olan boşanma dâvasının gayrimümeyyizin vasisi tarafından açılabileceğini kabul etmiştir¹⁵. Keza, şahsiyetin himaye-

11) Meselâ nişanlanma, evlenme ve vasiyette her ne surette olursa olsun rızaî temsil kabul edilmemektedir. Bak: Dr. F. Funk (t. terc. Dr. H. Veldet - C. H. Selek), Borçlar Kanunu Şerhi, I Umumî Hükümler — İstanbul 1938 —, s. 53; von Tuhr, a.g.e., s. 337 not 26; Dr. P. Tuor, Disposition pour cause de mort II (Fiches Juridiques Suisses, no. 476 IV), s. 1.

12) Bak: Egger, a.g.e., s. 201.

13) Bu hususu nazara alan Dr. M. K. Oğuzman, Hizmet (İş) Akdinin Feshi — İstanbul 1955 — isimli doktora tezinde (s. 126, 127) aynen şöyle demektedir: «... kanun (MK. mad. 16/1), münhasıran şahsa bağlı hakların kullanılmasında kanunî mümessilin izin veya icazetine lüzum bulunmadığını âmir ise de, bu hakların hiçbir şekilde kanunî mümessil tarafından kullanılmamasını tazammun etmemektedir».

14) Bu karar için bak: Velidedeoğlu, yukarıda not 4'de a.g.e., s. 52 not 19.

15) Fakat doktrinde kanunî mümessilin, temsil ettiği gayri mümeyyiz adına boşanma dâvası açabilip açamayacağı hususu ihtilâflı bulunmaktadır. Bu hu-

sine yarayan men, içtinap, tesbit ve manevî tazminat dâvalarının şahsa bağlı bir mahiyet arzitmelerine rağmen gayrimümeyyizin kanunî mümessili tarafından açılacaklarını kabul etmek lâzımdır; aksini kabul MK.'un şahsiyetin himayesine verdiği ehemmiyeti hiçe saymak olacağı gibi, âdalet hisleriyle de kabili telif değildir¹⁶. Ancak derhal işaret edelim ki, münhasıran şahsa bağlı hakkın mahiyetini nazara alarak bunun doğrudan doğruya kanunî mümessil vasıtasile kullanılmasını, asıl hak sahibinin gayrimümeyyiz olması ve bahis mevzuu hakkın kullanılmaması büyük âdaletsizliklerin doğmasının muhakkak bulunması haline hasretmek iktiza eder. Hulâsa, münhasıran şahsa bağlı haklar esas itibarile kanunî temsil caiz olmıyan, fakat bazı hallerde istisnaen kanunî mümessil tarafından kullanılabilen haklardır. Şunu da işaret edelim ki, kanunun hükmü icabı olarak¹⁷ kullanılması kanunî mümessilin iştirakini veya muvafakatini gerektiren münhasıran şahsa bağlı haklar¹⁸ da mevcuttur¹⁹. Bu söylediklerimizden, «münhasıran şahsa bağlı haklar» tâbiriyle sırf hak sahibi tarafından kullanılabilen haklardan ziyade, şahsiyet olmak itibarile teveccüh et-

---

susta bak: L a d o r, a.g.e., s. 84; D r. A. W u a r i n, Divorce (Fiches Juridiques Suisses, no. 508), s. 3. Yargıtayın bu mevzudaki görüşü için yukarıda not 1'deki Yt. 2 H.D. kararlarına bakınız.

16) Bu mevzuda başka misaller için bak: D r. F. H. S a y m e n, Manevî Zarar ve Tazmini Sureti — İstanbul 1940, tez —, s. 215, 216; D r. A. A t a a y, Medenî Hukukda İsmi Değiştirilmesi (IBD., 1955, sa. 11), s. 508, 509. Ayrıca bak: E g g e r, a.g.e., s. 203.

17) Bak: MK. mad. 12, 82, 90, 91, 173/I, 254.

18) MK.'da sarıh bir hüküm bulunmamakla beraber, bu meyanda —yukarıda not 17'de zikredilen ve kanunun sarıhati icabı olarak kanunî mümessilin iştirakini veya muvafakatini gerektiren münhasıran şahsa bağlı haklardan başka— mümeyyiz küçük veya mahcurun isminin değiştirilmesi hususundaki dâva hakkını da zikretmek icabeder (aynı fikir için bak: V e l i d e d e o ğ l u, a.g.e., s. 56, 120; E g g e r, a.g.e., s. 204, 332; A t a a y, yukarıda not 16'da a.g.e., s. 508. Başka fikir için bak: C u r t i - F o r r e r — t. terc. Adliye Vekâleti tarafından —, Kanunu Medenî Şerhi, I Şahsın Hukuku, Aile Hukuku — İstanbul 1930 —, s. 44; M. R. B e l g e s a y, Türk Kanunu Medenisi, I Umumî Esaslar ve Şahsın Hukuku — İstanbul 1945 —, s. 146; S a y m e n, a.g.e. — Şahsın Hukuku —, s. 160; N. T e z m e n, Özad, Soyadı ve Yaş Düzeltme Dâvaları, — İstanbul 1949 —, s. 33; R o s s e l - M e n t h a, Manuel du droit civil suisse I, 2. bası —Lausanne - Genève 1922 —, s. 90, 105; D r. O. R. A t a b e k, Le Nom des personnes dans les Codes civils suisse et turc — Liège 1934, thèse —, s. 127. Ayrıca bu fikirleri krş.: S a y m e n, a.g.e. — Şahsın Hukuku —, s. 106). Zira Mümeyyiz küçüklerle mümeyyiz mahcurların kanunî mümessillerinin rızasını almaksızın adlarının değiştirilmesini isteyebilmelerine cevaz vermek (bu şahısların kendi menfaatlerini hakkile idrâk edebilecek bir durumda bulunmamaları ve ismin değiştirilmesi hususunda karar verecek olan hâkimin de, bunların menfaatlerini bütün teferruatı ile nazara almasına esas itibarile imkân bulun-

meleri sebeble kullanılmaları hak sahibini yakından ilgilendiren hakların kasdolunduğu anlaşılmaktadır.

Verdiğimiz bu kısa izahatı gözönünde bulundurarak münhasıran şahsa bağlı hakları, «hak sahibinin şahsiyetini yakından ilgilendiren hakların dermeyeranına yaraayan ve bizatihî malî bir mahiyet taşımayan haklardır» tarzında tarif edebiliriz.

III. Tesbit ettiğimiz tarife nazaran, yaş tashihi dâvasının münhasıran şahsa bağlı bir hak teşkil ettiğinden şüphe etmemek lâzımdır²⁰. Zira bu dâva, bizatihî malî bir mahiyet arzetmiyen ve dâva hakkı sahibinin şahsiyetini yakından ilgilendiren bir hakkın dermeyeranından başka bir şey değildir. Bu itibarla da bu hak, mümeyyiz küçük ve mahcurlar tarafından kanunî mümessilin yardımı olmaksızın kullanılabilir (MK. mad. 16/II)²¹. Başlangıçta Yt.'in da görüşü bu merkezde olduğu halde sonradan bunu değiştirerek yaş tashihi dâvalarının münhasıran şahsa bağlı bir hak teşkil etmediklerini kabul etmiştir.²²

Hukuk Genel Kurulunun tahlil ettiğimiz kararında yaş tashihi dâvalarının kanunî mümessillerle savcılar tarafından ikame edilebilme-

maması sebeble) zararlı neticeler doğurur. İsmi değiştirilmesi hususundaki dâva hakkının münhasıran şahsa bağlı bir hak olması kanunî mümessilin muvafakatinin aranmasına mâni sayılamaz. Netekim, kanun koyucu hakkın kullanılması neticesinde doğacak olan mühim neticeleri nazara alarak, MK.'un muhtelif maddelerinde münhasıran şahsa bağlı bazı hakların kanunî mümessilin muvafakatile veya iştirakile kullanılmasını kabul etmek suretile bu mevzuda misaller (bak: yukarıda not 17) vermiştir.

19) Bak: Velidedeoğlu, yukarıda not 4'de a.g.e., s. 55; Egger, a.g.e., s. 203, 204.

20) Bak: Saymen, a.g. İçt. tahl., s. 90.

21) Mümeyyiz küçüğün veya mümeyyiz mahcurun yaşını tashih ettirmek gayesile açtığı dâvada da, tıpkı ismi değiştirilmesinde olduğu üzere, (bak: yukarıda not 18) kanunî mümessilin muvafakatinin gerekli olup olmadığı suali hatıra gelebilirse de, buna menfî cevap vermek gerekir. İsmi değiştirilmesi dâvasında kanunî mümessilin muvafakatinin lüzumlu sayılmasının sebebini mümeyyiz küçük veya mahcurun menfaatlerinin korunması endişesinde aramak iktiza eder. Halbuki bir kimsenin yaşının hakikate uygun olarak düzeltilmesinde esas itibarile zarar değil, fayda mülâhaza olunabilir. Kaldı ki, yaş tashihi dâvasında âmme menfaati ön plândadır ve bunun neticesi olarak da bir kimsenin yaşının tashihi neticesinde zarara uğraması muhtemel olsa bile, hukuken bu zararın nazara alınmaması icabeder.

22) Yargıtayın bu hususdaki eski ve yeni görüşünü aksettiren kararlar için bak: Saymen, a.g. İçt. Tahl., s. 91 ve müt. Ayrıca bak: Doğanay, Nüfus Kanununun 11. ve MK.'un 25-26. Maddelerine İstinaden Açılan Dâvalar (AD. 1950, sa. 4), s. 470 ve a.g. müellif, Yaş Tashihi Dâvası Açabilmek İçin Reşit Olmak Şart mıdır? (AD. 1954, sa. 5), s. 639 ve müt.

leri sebeble münhasıran şahsa bağlı bir hak olmadıkları neticesine varılmışdır. Kararda yaş tashihi dâvasının kanunî mümessil tarafından ikame edilebildiği söylenirken, *i c a b ı n d a* gayrimümeyyizlerin kanunî mümessillerinin yaş tashihi dâvasını açabilecekleri belirtilmek isteniyorsa bundan, bu dâvanın münhasıran şahsa bağlı bir hak olmadığı neticesi çıkarılamaz; zira bu durum yukarıda belirtildiği üzere ²³, münhasıran şahsa bağlı hakkın mahiyetine aykırı değildir. Eğer bu ibare ile, mümeyyiz küçüklerin ve mümeyyiz mahcurların kanunî mümessillerinin bu dâvayı açabilecekleri belirtilmek isteniyorsa, bunun ancak yaş tashihi dâvasının münhasıran şahsa bağlı bir hak olmadığına belli olması üzerine bir netice olarak kabul edilmesi iktiza ederdi. Halbuki yüksek mahkeme bir netice olarak tesbit edilmesi iktiza eden bir hususu sabit farzederek bundan hakkın mahiyetini tesbit etmiştir ki, bu durum mantık kaidelerile kabili telif değildir. Evveleminde muayyen kriterlere göre ²⁴ yaş tashihi dâvasının mahiyetinin (yani münhasıran şahsa bağlı bir hak teşkil edip etmediği hususunun) tesbit edilmesi ve bundan, bu dâvalarda mümeyyiz küçük veya mahcur olan dâvacı hakkında kanunî temsilin caiz bulunup bulunmadığı neticesinin çıkarılması icabederdi. Şu noktayı da belirtmek iktiza eder ki, yaş tashihi dâvasının icabında savcı tarafından ikame edilebilmesi ²⁵ — Yt. Hukuk Genel Kurulunun kanaatinin aksine olarak — bu dâvanın münhasıran şahsa bağlı bir hak sayılmasına mâni değildir. Netekim, dâvacı baba bakımından münhasıran şahsa bağlı bir hak teşkil ettiğinde şüphe bulunmayan nesebin reddi (MK. mad. 242) dâvasının ²⁶ savcı tarafından açılabilmesi (MK. mad. 245/II) bu dâva hakkının mahiyetini haleldar etmemektedir.

Verdiğimiz izahattan anlaşılacağı üzere, Hukuk Genel Kurulunun kararı, yaş tashihi dâvalarının mahiyetine uymamakta ve bu dâvaların açılmasında mümeyyiz küçüklerle mümeyyiz mahcurları hâtalı olarak ehliyetsiz saymış bulunmaktadır.

23) Bak: yukarıda II.

24) Bak: yukarıda II.

25) Bak: Sicilli Nüfus Kanunu mad. 11.

26) Dr. A. Egger (t. terc. Dr. T. Çağ a), İsviçre Medenî Kanunu Şerhi, II Aile Hukuku, 2. kısım (Ankara 1949), s. 13; Dr. A. Silbernagel - Dr. P. Wäber, Kommentar zum schweizerischen Zivilgesetzbuch, II Familienrecht, 2. kısım, 2. bası (Bern 1927), s. 8; Cosman, a.g.e., s. 105.